

ДІПТАН Ірина Іванівна (17.04.1961, м. Полтава) – кандидат історичних наук (1991), доцент кафедри історії України (1997). Закінчила історичний факультет ПДПІ імені В.Г. Короленка з кваліфікацією «Учитель історії та суспільствознавства» (1982). Учитель історії СШ № 26 м. Полтави (15.08.1982 – 15.08.1983); учитель історії СШ № 20 м. Полтави (15.08.1983 – 15.08.1984); асистент кафедри історії СРСР і УРСР ПДПІ імені В.Г. Короленка (15.08.1984 – 1.11.1987); аспірантка Інституту історії України АН України (1.11.1987 – 1.12.1990); старший викладач кафедри історії України (1990-1994), на посаді доцента (1994-1997); з 1997 року і на сьогодні – доцент кафедри історії України. Лауреат міської премії ім. Самійла Величка (2006), обласної премії ім. Панаса Мирного (2007). У 1991 р. захистила канд. дис. «Діяльність спеціальних державних органів боротьби з дитячою безпритульностю в Українській СРР (1919–1932 роки)» (наук. кер. – д.і.н., проф. С.В. Кульчицький).

Коло наукових інтересів: соціально-політична історія України (друга половина XVII – перша третина ХХ ст.); наукова спадщина М.С. Грушевського. є автором понад 100 наукових публікацій.

Вибрані публікації:

1. Дети и голод на Украине в 1921-1922 гг. / И.И. Диптан // Философская и социологическая мысль. – 1991. – №1. – С. 101-111.
2. Рада захисту дітей у боротьбі з дитячою безпритульностю на Україні (1919-1922 рр.) / I.I. Діптан // Питання історії СРСР. – 1991. – №36. – С. 24-30.
3. Проблема дитячої безпритульності на Україні (1919-1932 рр.) / I.I. Діптан // Проблеми історії України: Факти. Судження. Пошуки: Республіканський міжвідомчий збірник наукових праць. – К.: Наук. думка, 1992. – Вип. 2. – С. 52-60.
4. Діяльність спеціальних державних органів боротьби з дитячою безпритульностю в Українській СРР (1919-1932 рр.) / I.I. Діптан // Формування педагогічної культури в Україні: Збірник наукових праць. – Полтава, 1996. – С. 52-77.
5. Проблема дитячої безпритульності на Полтавщині (1919-1932 роки) / I.I. Діптан // Історична пам'ять: Наук. збірник. – 1998. – №1. – С. 82-95.
6. Голодомори 1921-1923 та 1932-1933 років і проблема дитячої безпритульності в Українській СРР / I.I. Діптан // Історична пам'ять: Наук. збірник. – 2002. – №1-2. – С. 16-31.
7. На шляхах непу (1921-1928 роки) / I.I. Діптан // Полтава. Історичний нарис. – Полтава:

- Полтавський літератор, 1999.- С. 140-155 (1 друк. арк.).
8. Полтавщина в 1920-1929 роках / І.І. Діптан, Ю.М.Киридон // Полтавщина. Історичний нарис. – Полтава:Дивосвіт, 2005.- С. 212-239 (1,5 друк. арк.).
9. Діптан І. Суспільно-політичні погляди М.П. Драгоманова: візія І.П. Лисяка-Рудницького / Ірина Діптан // Рідний край (Альманах Полтавського національного педагогічного університету). – 2013. – № 1 (28). – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2013. – С. 165-187. (2,3 друк. арк.).
10. Діптан І.і «Конституція» Пилипа Орлика: проблемно-історіографічний вимір / І.І. Діптан // Постметодика. – 2013. – № 3. – Ч. 1. – С. 2-10. (0,7 друк. арк.).
11. Діптан І. »Договори і постанови ....» 5 (16) квітня 1710 року: контраверсії прочитання / Ірина Діптан // Рідний край (Альманах Полтавського національного педагогічного університету). – 2013. – № 2 (29). – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2013. – С. 175-188. (1,3 друк. арк.).
12. Діптан І. »Бендерське яблуко розбрата» перших українських політемігрантів / Ірина Діптан // Рідний край (Альманах Полтавського національного педагогічного університету). – 2014. – № 1 (30).- Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – С. 165-176 (1, 3 друк. арк.).
13. Діптан І.І. »Конституція» Пилипа Орлика : проблемно-історіографічний вимір / І. І. Діптан // Постметодика. – 2014. – №2. – Ч. 2. – С. 26-33 (0,7 друк. арк.).
14. Діптан І.І. Іван Лисяк-Рудницький про драгоманівську концепцію українсько-єврейського порозуміння / І.І. Діптан // Історико-політичні студії : Збірник наукових праць: – К.: Економічний університет імені В. Гетьмана, 2014.- № 2.- С. 25-34 (0,7 друк. арк.).
15. Діптан І. Боротьба за «скарб» І. Мазепи як один із чинників з'яви «Конституції» П. Орлика / І. Діптан // Сіверянський літопис. Всеукраїнський науковий журнал. – 2014.- № 1-3 (115-117).- Січень-червень. -С. 9-23 (1, 3 друк. арк.).
16. Діптан І. »Український рубікон» 1708 року: візія М. С. Грушевського / І. Діптан // Сіверянський літопис : Всеукраїнський науковий журнал. – 2014. – № 4 (118).- Липень-серпень. – С. 127-152 (1, 9 друк. арк.).
17. Діптан І.І. »Договори і постанови...» 5 (16) квітня 1710 року: ідентифікація пам'ятки /

- I.I. Діптан // Держава і право. Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 64. – К.: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України. – 2014. – С. 411-426 (0,7 друк. арк.).
18. Діптан I.I. »Договори і постанови ...» 5(16)квітня 1710 року: амбівалентність осмислення / I.I. Діптан // Держава і право : зб. наук. праць / Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України – К., 2014. – Вип. 66 : Юридичні і політичні науки. – С. 44– 60 (0,8 друк. арк.).
19. Діптан I. Особистість і діяльність Івана Виговського у баченні Михайла Грушевського / I. Діптан // Сіверянський літопис : Всеукр. наук. журнал. – 2014. – № 5 (119). – С. 297–309 (1,0 друк. арк.).
20. Діптан I. Константинополь-Ватикан: християнський вибір володарки Русі / I. Діптан // Сіверянський літопис : Всеукр. наук. журнал. – 2015. – № 1. – С. 3–32 (2,8 друк. арк.).
21. Діптан I. »Місія Адальберта» в 961-962 роках: амбівалентність прочитання / I. Діптан // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2015. – № 1 (32). – С. 169–187 (2,2 друк. арк.).
22. Діптан I. Воєнно-політичний виступ Івана Мазепи в баченні Михайла Грушевського / I. Діптан // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2014. – № 2 (31). – С. 203– 223 (1,9 друк. арк.).
23. Діптан I. Чинники і початок «Хмельниччини»: візія Михайла Грушевського / I. Діптан // Сіверянський літопис : Всеукр. наук. журнал. – 2015. – № 5 (125). – С. 84–102 (1, 3 друк. арк.).
24. Діптан I. »Місія Адальберта» в 961-962 роках: амбівалентність прочитання / I. Діптан // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2015. – № 2 (33). – С. 135–147 (1, 6 друк. арк.).
25. Діптан I. Національно-державна ідея в добу Української революції («Хмельниччина в розцвіті»: 1648-1650 роки) у баченні Михайла Грушевського / I. Діптан // Сіверянський літопис. – 2016. – № 3. – С. 119-139 (2,1 друк. арк.).
26. Діптан I. Михайло Грушевський про українську державну ідею за доби Хмельниччини (1648-1650 рр.) / I. Діптан // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного

- університету. – 2016. – № 1 (34). – С. 126–142 (2,3 друк. арк.).
27. Масова дитяча безпритульність на Полтавщині (1919-1933): проблема та шляхи її розв’язання / І.Діптан // Полтавщина: історичні шляхи та перспективи розвитку (від губернії – до області) : зб. ст. регіон. наук. конф. [Полтава, 20 верес. 2012 р.]. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2012. – 119-132. (0,5 д. а.).
28. Полтавщина в 1941 – 1945 роках : історіографічний огляд теми / І.Діптан // 1941 рік на Полтавщині : людський вимір трагедії та героїзму : збірник статей за матеріалами міжнародної наукової конференції (28 вересня 2011 року). – Полтава : ПОІППО, 2011. – С. 15-28. – 0,8 д.а.
29. Полтава в 1921-1929 роках / І.І.Діптан // Край. – 2012. № 104. С. 1-24. – 1 д.а.
30. Діптан І.І. Драгоманівська перспектива українсько-єврейського порозуміння в баченні І.П. Лисяка-Рудницького / І.І. Діптан // Слов’янський збірник [Текст]: збірник наукових і публіцистичних праць / Уклад. Безобразова Л.Л.: Слов’янський клуб м. Полтави. – Вип. 12. – Полтава. Тов. »Фірма «техсервіс», 2013. – С. 237-252. (0,7 друк. арк.).
31. Діптан І.І. Релігійна проблематика у науково-публіцистичному доробку М.П. Драгоманова: історіографічний зріз / Ірина Діптан // Держава і церква в новітній історії України / Збірник статей за матеріалами ІУ Всеукраїнської наукової конференції «Держава і церква в новітній історії України» (21-22 листопада 2012 року). – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2013. – С. 277-289. (0,7 друк. арк..).
32. «Спадок» Івана Мазепи: історико-правничий і людський аспекти проблеми / І. Діптан // Слов’янський збірник [Текст]: збірник наукових і науково-публіцистичних праць / Уклад. Безобразова Л. Л. Слов’янський клуб м. Полтави. – Вип. 13. - Полтава: Тов «Фірма «Техносервіс», 2014. – С. 134-159 (1,2 друк. арк.).
33. Діптан І. І. »Договори і постанови ...» 5(16)квітня 1710 року: проблема ідентифікації пам’ятки / І. І. Діптан // Заповідна Хортиця: Збірник наукових праць / Остапенко М.А., Мірущенко О.П. – Запоріжжя: Кругозір, 2016 – 318 с. – С. 8-18.
34. Діптан І. Національно-державна ідея в добу Української революції («Хмельниччина в

- розцвіті»: 1648-1650 роки) у баченні Михайла Грушевського / І. Діптан // Сіверянський літопис. – 2016. – № 3. – С. 119-139 (2,1 друк. арк.).
35. Діптан І. Михайло Грушевський про українську державну ідею за доби Хмельниччини (1648-1650 рр.) / І. Діптан // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2016. – № 1 (34). – С. 126–142 (2,3 друк. арк.).
36. Діптан І. І. »Договори і постанови ...» 5(16)квітня 1710 року: проблема ідентифікації пам'ятки / І. І. Діптан // Заповідна Хортиця: Збірник наукових праць / Остапенко М.А., Мірущенко О.П. – Запоріжжя: Кругозір, 2016 – 318 с. – С. 8-18.
37. Діптан І.І. Соціально-політичний портрет Івана Мазепи у з малюванні Михайла Грушевського / І.І.Діптан // Гетьман Мазепа: історична постать у контексті процесів українського державотворення: Збірник статей за матеріалами Всеукраїнської наукової конференції «Гетьман Мазепа: історична постать у контексті процесів українського державотворення», присвяченої 330-річчю обрання Івана Мазепи Гетьманом України. – Харків: ТО Ексклюзив, 2017. – С. 42-47. (0,3 д.а.)
38. Діптан І.І. Місія Адальберта до Києва 961-962 років у працях вітчизняних істориків ХХ-початку ХХІ століття / Діптан І.І. // Держава і церква в новітній історії Україні / Збірник наукових статей за матеріалами VI конференції всеукраїнської наукової конференції «Держава і церква в новітній історії Україні» (25-26 жовтня 2017 року). – Полтава: ПП. »Астрея», 2017. (0,5 д.а)
39. Діптан І.І. Михайло Грушевський про Українську революцію середини XVII століття в контексті національного державоствердження / І.І.Діптан // Історична пам'ять . Науковий збірник .- Випуск 36` 2017. – С. 9 – 17 (0,5 д.а)
40. Діптан І.І. Михайло Грушевський про уроки та значення Української революції (1648-1657 роки) / І.І.Діптан // Українська національна революція 1917-1921 років крізь призму сучасності (до 100 річчя події) : Збірник наукових статей, матеріалів , тез учасників науково- методичного семінару . 2 березня 2017 року / Упорядники Л.Л.Бабенко, І.О.Міщенко .- Полтава, 2017.- С. 65-73(0,5 д.а)
41. Діптан І.І Михайло Грушевський про українсько-московський договір 1654 року

та значення Української революції / І.І.Діптан // Збірник матеріалів Збірник матеріалів

Всеукраїнської науково – практичної конференції «Історія запорозького козацтва в пам'ятках та

музейній практиці». 19-20 жовтня 2017 р., о. Хортиця .- Запоріжжя , 2017. (0,5 д.а)

42. Діптан І.І. Соціально-політичний портрет Івана Мазепи у змалюванні Михайла Грушевського

/ І.І.Діптан // Гетьман Мазепа: історична постать у контексті процесів українського державотворення:

Збірник статей за матеріалами Всеукраїнської наукової конференції «Гетьман Мазепа: історична

постать у контексті процесів українського державотворення», присвяченої 330-річчю обрання Івана

Мазепи Гетьманом України. – Харків: ТО Ексклюзив, 2017. – С. 42-47. (0,3 д.а.)

43. Діптан І.І. Михайло Грушевський про національно-державну ідею в добу Української

революції («Хмельниччина»: 1650-1657 роки) / І.І. Діптан // Сіверянський літопис. – 2017. – №

5. – С. 98-132.

44. Михайло Грушевський про український аспект польсько-литовських унійних змагань (80-ті pp. XIV – 60-ті pp. XVI ст.) // І. Діптан // Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації: матеріали IV Міжнародної наукової конференції (Суми, 28- 29 листопада 2019 року). У 2 – х частинах.

Частина 1. – Суми: ФОП Цьома С. П., 2019, - С. 30 – 35.

45. Діптан І.І. Українська державна ідея за гетьманування Івана Виговського: візія Михайла Грушевського (стаття друга). Філософські обрїї: наук.-теорет. журн. Вип. 41. Київ-Полтава, 2019. С. 42-60. ISSN 2075-1443, 2412-2335

46. Діптан І.І. Люблінська унія 1569 р.: візія Михайла Грушевського (стаття перша). Історична пам'ять. 2019. №2. С.8-32

47. Діптан І.І. Михайло Грушевський про український аспект польсько-литовських унійних змагань (80-ті pp.. XIV – 60-ті pp.. XVI ст.). Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації: матеріали IV Міжнародної наукової конференції (Суми, 28-29 листопада 2019 року). У 2-х частинах. Частина 1. Суми: ФОП Цьома С.П., 2019. С. 30-35.

48. Діптан І. Берестейська церковна унія 1596 року на сторінках п'ятого тому «Історії України-Русі». Держава і Церква в новітній історії України: зб. наук.ст.Вип. 7. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2019. С. 290-300.

49.Діптан І.І. Іван Лисяк-Рудницький про українське націтворення в європейському контексті// Сіверянський літопис 2020 № 6. – С. 63–76

50. Діптан І.І. Вячеслав Липинський в науковому доробку Івана Лисяка-рудницького// П'яті Череванівські наукові читання (на пошану професора А.С. Череваня): збірник наукових статей. Випуск V. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020.- 332 с. – с.154 – 168.